

тава го е считало за втори слѣдъ царя. Вѣроятно, Герасимъ не ще е падаль по-долу отъ нѣкои свои съвременници — сѫщо гѣрци, за които народътъ разправя най-отвратителни истории. Голѣма частъ отъ тия божии помазаници били голѣми невѣжи, кални въ миналото си и още по-кални като черковни служители. Така, Д-ръ Селимински, като описва разврата на висшето грѣцко духовенство, изрежда кжситѣ, но характерни биографии на запомнените отъ него тогавашни черковни свѣтила: „Бившиятъ Търновски митрополитъ билъ пехливанинъ въ М. Азия. Пловдивскиятъ Никифоръ е обѣрналь митрополията на вертепъ, а самата му сестра е била негова сводница. Самоковскиятъ Игнатий е билъ кючекъ въ Цариградъ, послѣ оланъ при Халиль-Паша, а майка му — наложница на прѣдшественика му Робинята на Видинския Паисий му е била сѫщо наложница и обща жена на всички, въ митрополията.“ (Запис Д-ръ Селим. I. 55—58.) Цинично, но характеристично. Това се отнася за малко прѣди 1850 г., а какво е било въ по-черните години — историята мълчи, защото се срамува.

Неофитъ Бозвели, отъ врѣмето на когото се зачуватъ първи протести срѣщу патриаршията, бѣ само единъ енергиченъ бѣлгарски духовникъ, — вѣщъ отгласъ на набраните въ сърцето и паметта на тогавашните бѣлгари ропотъ, отвращение и съзнание.

Между малцината въ онова врѣме събудени и заможни бѣлгари въ Цариградъ, които поддръжали Неофита въ наченатата му борба срѣчу патриаршията и се зaeли за изграждането на бѣлгарска тамъ църква, билъ сливенскиятъ виденъ цариградски търговецъ *Илия Недѣлковичъ*. Това се отнася къмъ 1845 г., когато Неофитъ се връща отъ заточение и заработка ведно съ него край Тъпчилещови, Тошковичъ, Золотовичъ, Моравенови и т. н. (Ср. Карапетровъ, Сбирка отъ статии. София, 1898 г., стр. 9). Въ тѣй наченатото дѣло мнозина цариградски сливенци, ако и безъ шумни имена, сѫ били най-ревностни сподвижници при уреждането на първата тамъ „бѣлгарска община“. Единъ отъ тѣхъ е *Димитъръ Добровичъ*, виденъ цариградски търговецъ, съ братъ, сѫщо такъвъ, заселенъ въ Браила. Той е билъ най-популярниятъ бѣлгаринъ въ Цариградъ, еднакво между турци, гѣрци, и бѣлгари. Ползвувалъ се съ голѣма почитъ прѣдъ турцитѣ, а още повече прѣдъ бѣлгаритѣ и станалъ пословиченъ съ умразата си противъ всичко грѣцко. Прѣзъ 1858 г., 22 юни, той става членъ отъ настоятелството за събиране помощи отъ цѣла Бѣлгария по съграждането храмъ въ Цариградъ, при който, дори до освобождението, той е билъ постояненъ *епитропъ*. Горещъ ревнителъ за въздигането на бѣлгаритѣ, той не се е спиралъ и прѣдъ материални жертви. Много се